

שיעור על פרשת ראה בענין גניזה או מיחזור (Recycling)

גבלם פיק"ב מס' 2

התעורר את מלכותם וזכרונם ופסולת אלהים תגדעו ואברתם את שמם מן המקום הזה: לא תעשון בן לידה אלקיכם:

עין טעם יד כבודה ק"א א מה פיר' אמת התולדות ה' טעם טען פ'ו ק"ב ג י"ד פ'ו א"ל ש"ד תורה א"ל:	כ.ב. התורה נאמרה חרשה: שורף ט"ף אחר (1) ועשאו הכתוב כ"י טע"ס. הקטנות פירש כרסותו ור"מ פירש בענין א"ל כר"ו	מכות	פרק שלישי לא יעברו בו ולא ירעו מחקף לה רב חניני ולחשוב נמי י'הנחיק את השם בהליכתו י'ואוודתיה מרמא ו'אברתם את שמם נ"ר (1) לא תעשון בן ליה אלהים מחקף לה ר' אברו	אלו הן הלוקין כ"ו. היט' וחסיד סגל' ואסור מחקף כ"ג. כגון שמתוכה עלמה טע"ס חסיד כ"ג. כגון חלו טע"ס על חסיד' חסיד פ"י טע"ס ו' ו'ה"ל' מחקף דומיל' דלגת	סדרת הש"ס ק"א הוספת (8) ו'מספרין ק"א 1.10 ק"א ו'מספרין ק"א
--	---	-------------	---	---	---

מפר מצות עשה המצות

המצוה הש"ה היא שהוורינו מנתון ומאבד בתי עבודה האל יתעלה ומאבד ספרי הגבוהה ומלמחצק השמות הנכבדים והרומה לזה. ולשון האוודתיה שבאה בזה הענין הוא אמרו (י"ג ד"ס) לא תעשון בן ליי' אלהיכם אחר שקדם (ע"ס) הצווי (ע"ס) לאבד עבודה זרה ולמנות את שמה ולהרוס בתיה ומבנותיה כולם ובאה האוודתיה ואמר לא תעשון בן ליי' אלהיכם. וכל מי שעבר על דבר זה כגון שיהרוס שום דבר מן

ההיכל והמזבח והרומה להם או שימנה שם משמות יי' לוקה. ובסוף מכות (כ"ג) התבאר בלשון הגמרא שמי ששרף עצי הקדש לוקה, אמרו ואוודתיה מהדיבא מן ואשריהם תשרפון באש לא תעשון בן ליי' אלקיכם. וכן התבאר שם שדמחיק את השם לוקה, אמרו ואוודתיה מהדיבא ואברתם את שמם לא תעשון בן ליי'. וכבר התבאר משפטי מצוה זו בפרק רביעי משבועות (כ"ג):

קב: כל כתבי פרק ששה עשר שבת

וכל כפר ונענה אין דרכן להשחרר. ורמי דרבנן אדרבנן ורמי רבבי יוסי אדרבי יוסי "הדגיא" דרר שזיה שם כחוב לו על בשרו ידדי זה לא ירחיק ולא יסך ולא ימכור במקום המיטפת י'מדינה לו מביילה של מצוה כורך עליה נמי יורד וטובל רבי יוסי אומר לעולם יורד וטובל כרדכו וכלבד שלא ישפשיף שאני דהם דאמר קרא "ואברתם את שמם מן המקום ההוא" לא תעשון בן ליה אלהיכם עשייה היא דאמר נרמא שרי' או דבי רבא נמי

לכ"ג ק'ה'ר"ב
י'ה'ר"ב א"ה ס' י'
↓

חשובה מן המחבר

את בריתו לא חפר מאת חכם וסופר. היה התורה הרבני המוסל' מה' אפרים י"ר. לק"ק שערע"ט.

מכתבו הנעים הגיע, ורצו עלי טרדות ממי קהילתנו הש"י רבו כמו רע ונחפף על זה טרדת התלמידים, ולכן אני חסר מרן קריה. ע"ד שאלתו מן כפר אשר י"ד נציתו מרד אחר לבית הכנסת למי הכפר להסגל שם מתוך עשרה עם המתאספים לשם מפעלים הסתומים, וגם שרעו וקטעו על הכתלים כמה פגיעות ונקשות מרן נמי נכסות והספלו שם כמה שנים בלוצר, וזה כ"ה שנים אשר נמטעל המנין והלבו להספלל במקום אשר, ושזון השתמש בעגל פת נציתו מרד כל המשמישים האירכים לו, ואמר שצנח חיים לכל ישראל מרדנו כל הדין לאיש אחר, ופמה שאל הלוקח אם נותר לעשות מחדר הזה בית יין שרף וגם מקוה לעטל ס. ע"כ השאלה.

אמנם כיון שרשום כחלים מפלות ונקשות ובמחכם שמות שאינן נמחקים, לא יהרס אותן הכתלים כדי שלא יבא למחיקת שם מ"ו, וגם לא יעשה שום משמים חיון כמו שפסקין בסיון ק"ג טע"פ ט', ותכל שכן שלא לעשות מקוה מחדר הזה, ויעיין בגמ"ל סימן מ"ה ס"ק ב'. גם לשרוף כתובי יין שרף יש לאסור, כיון שפשוט משחיר הכתלים וגורם מחיקת השמות אשר על הכתלים.

ואם יש לדון מה דבר שאינן מחסין, נחמי אל לבי לעיין אם יש אסור בגמרא למחיקת השם. והדבר מפורש במסכת שבת דף ק"ג ע"ב. הרי שסייה שם כחוב על בשרו וכו', מודמנה לו טעילה של מלוא כורך עליו גמ', ר' יוסי אומר לעולם יורד וטובל וכו', דלמר קרל' [נדרים י"ב ג'] ואברתם את שמם מן המקום ההוא לא תעשון בן ליה, עשייה הוא דאסור הא גמרא שרי' ע"כ לשון הגמרא, ומסקינן שם דטולי עלמא סברי דגרמא שרי, רק דפליגי אי טעילה ממנה

אמר ה'תנין וכו' ע"כ
וזה
שאמרו זכרונם לברכה (שבת קט"ו א) שכל כתבי הקדש ופרושיהו בכלל אסור זה הוא מדברי סופרים, שאסור לאבדם ולשרפן, וכל זה שאמרנו (רמב"ם שם ה"א) בשבתין ישראל, אבל כתבין מין ישראל שורפיין הכל, ומוצה לשרקם, שלא להניח שם למינין ולכל מעשייהם, אבל גר שקתב השם גונזין אותו.

מלוא, ולא אסור לרצון לטובל בלי כריכה נמי [אלא] משום דאסור לעמוד ערום בפני השם, וכן פסק הרמב"ם כ"ו מ"סירי' אמורה הלכה ו', ע"ש נכסף משנה. הרי מפורש דגרמא שרי. אמנם אפ"ס כן יש לומר דלא שרי גרמא אלא לעטילה של מלוא אבל לרצון הרשות אפילו גרמא אסור, ואף לריכא לכו דלא תעשון מ"מ אסור משום חיון השם, דאין חיון גדול יותר מנגס מחיקת השם.

שיעור על פרשת ראה בענין גניזה או מיחזור (Recycling)

בני העיר פרק רביעי מגילה

בני העיר פרק רביעי מגילה

תורה את השלם
אם היה אביו ה' עבאיה
אליהו השלישי לקוח את
הקשרים האלה את
פטר השקניא דהא דהא
הדחום דהא דהא
הדחום דהא דהא
הדחום דהא דהא
הדחום דהא דהא
הדחום דהא דהא
הדחום דהא דהא

(מלכים ב' י'): כי כנישתא דדומא.
לכסי ישראל'י' זלו מרומי למסוח
ונמיטטו סס ועשו להס בית הכנסת:
אדרתנא. חדר שמשתין ס ממ וזיה

בני כנישתא דבי רבנן.

ורקם אי רבי לא אפשר. אמר כר וזטרא למסוחות פריים שכלו עושין
אותן תריכין למת מצוה חו היא גזוזתן ואמר רבא ספר תורה שבלה
גוזזין אותו אצל תלמיד חכם ואפילו שונה הלכות אמר רב אחא בר
יעקב יבבלי דרם שטאמר ונתתם בכלי חרש למען יעמדו ימים רבים.
ס"ה: ואפילו שונה הלכות. כלומר אפילו לא ישמש תלמידי חכמים כשהם
עומדים אצל חרש ונכתבם אלא נכתבוהו אצל חרש ונכתבוהו אצל חרש

אין עין רבין
אין עין רבין

א) הגה מן דברי הסג"ל בס"ק ק"ד ס"ק ט' כראה
ג"כ אסור לשורפן ולאבדן מן האורה. אכן העיקר הוא
דכתיב הקודש שאין כחוס סס אזכות אינא אסוריס מן
האורה לשורפן רק מדרבנן. דהרמב"ם ס"ז ס' יסודי
האורה ס"ה כחז דכתיב הקודש אסור לשורפן ולאבדן
והמחברין גיד מניין אורו מכות מדרוש כו'. כראה דס"ל
דעיקר איסור שריפת ואיבוד כתיב קודש אינו אלא מדרבנן
ורק על שריפת ואיבוד אזכות לוקח מ"ה אכל ככתיב
קודש אינו לוקח רק מטום מדרוש דז"ל רק מדרבנן.

המדוע הלכות יסודי התורה פ"ו

ז הסותר אפילו אבן אחת וכו'. מפני פרשת ראה אצל: וכן
השורף עצי הקודש וכו'. הכי מפרש בסוף מסכת (פס).
ח כתב הקודש סולן וירודיהו וביאוריהו וכו'. כי כפי שזכרנו
פירשנו על מנין (פס) וכו':
מכת מדרות. כל ענין על דברי
המחבר: אבל מין שכתב ספר
תורה וכו'. גיזין מין השולן (פס)
אמר רב נחמן עסקין ספר מורה
שמואל מין ירקא וזכרון ללכת (פס)
למדינת אספרים עכתיב מיתה אורי
רבי מרשן לקוח את בני שלם וכו'
לירי שולן אסורף חולם וזה המצוה
כנסת ורבי יעקבא אמר ק"ו וזה
לעשות שלם בין ארם ללשון חמרה
מורה שמי שכתב הקודש מיתה על
האדם הלל שמתלים ליה בין ישראל
לארצות שכתב את השם וכו'. אבל
גוי שכתב את השם וכו'. מין
השולן (פס) ס"ה שכתב גוי יג: ו
ט כל השמות האמורים באברהם
וכו' עד סוף הפרק. הל סוף
פרק טעמא הנהו (פס): ותיש
אף זה שכתב אדם אדם או מצאו
מן בעיניו לפי שם למורה ס"ה
חול שיהיה מדרבן עם השולאית
ואלסקיה ללשון דלף וכו' קודש
דכתיב לפי מיתה וזה אלו ה'
ואמר לקריה אלו לא שכתב חול
ענין המין ל' מין עד סוף

אורה חיים קנר הלכות בית הכנסת

מחש לפעמים מניחים אותו על הארץ ומניחים הס"מ עליו ועסקי: ח שנעשה
שכבוד. ותונו על דברי (ז) סקולוסה משא"כ וזמן כנ"ל דלא כע"ה: ט ס"ה
שבלה. והוא הדיון ספרים ואסור (ז) לשורפן [ב"ש] וז"ל דה"ה בכל שמשי
קדושה דהיי' בכלל לא תעשין כן להי' אלהים וכו' כמ"ס ספי' קניז וכן כתיב
הרמב"ם פג"ח סימן ק"ה שהמלך חזק
הקודש טוב: גלו: ז שימש תלמידי
חכמים. הוא הגמרא התלמוד שכתב ספי'
טעמים עמם לדבר המענה (רש"י) גרסו
מ"ו: יא מתיבה כסא. למינה כס"ה מונה

ה (כב) ספרי תורה שקלה. והוא הדיון נביאים
ובתוכם קשהם כתובים בעור ובגלילה וכדו' [פס"ג]: (כג) בקל"ח חרס. שיהיה לו קיום: (כד) וגזוזתן אותו. והוא הדיון (יד) שאר ספרים שקילו
שצריך לגזוזן ואסור לשורפן. (טו) אי צ"ל ג"כ נכתבוהו וכו' וז"ל דה"ה בכל שמשי קדושה דהיי' בכלל לא תעשין כן להי' אלהים וכו' כמ"ס ספי' קניז וכן כתיב
הרמב"ם פג"ח סימן ק"ה שהמלך חזק
הקודש טוב: גלו: ז שימש תלמידי
חכמים. הוא הגמרא התלמוד שכתב ספי'
טעמים עמם לדבר המענה (רש"י) גרסו
מ"ו: יא מתיבה כסא. למינה כס"ה מונה

מסנה ברורה
ה (כב) ספרי תורה שקלה. והוא הדיון נביאים
ובתוכם קשהם כתובים בעור ובגלילה וכדו' [פס"ג]: (כג) בקל"ח חרס. שיהיה לו קיום: (כד) וגזוזתן אותו. והוא הדיון (יד) שאר ספרים שקילו
שצריך לגזוזן ואסור לשורפן. (טו) אי צ"ל ג"כ נכתבוהו וכו' וז"ל דה"ה בכל שמשי קדושה דהיי' בכלל לא תעשין כן להי' אלהים וכו' כמ"ס ספי' קניז וכן כתיב
הרמב"ם פג"ח סימן ק"ה שהמלך חזק
הקודש טוב: גלו: ז שימש תלמידי
חכמים. הוא הגמרא התלמוד שכתב ספי'
טעמים עמם לדבר המענה (רש"י) גרסו
מ"ו: יא מתיבה כסא. למינה כס"ה מונה

שיעור על פרשת ראה בענין גניזה או מיחזור (Recycling)

אלהיכם יקראו חז"ל

וניירות הכתוב שם חודשי תורה אסור לזרוקם
לאשפה. ומראה מקומות וחי כשנכתב איזה דבר אבל
הוא רק כפימנים שלא יבין זה אלא מי שכתובם
אינו כלום.

נסקנא אלהיכם איהו חז"ל

ולענין מעשה הוא ברוד אזלי כמו שכתבתי ויש
לאסור בתמישים וספרי תנ"ך שבהם נמצאים שמות וכן
סידורים מאלו שמדפיסים בשמות ממש, אבל מהספרים
שבתורה שבצ"ע שהם משניות וגם משני התלמודים
וכל ספרי רבותינו הראשונים והאחרונים והספרים
הנושאים מחכמי הזמן וכל היתרונות כשנפרעו ולא
שייך שילמדו רעיונו בהם חף שייך שילמדו בהם
לפעמים אך ברוד שלא ילמדו ולא יעיינו בהם כגון
זמים שלמים נמי מתר. אבל לעשות כן למעשה חרב
בהם עם עוד גדולי פוסקים בא"י וגם מגדולי ראשי
ישיבה וגם גדולי תורה והוראה מעדה הנהגית
ומתקדימים.

מספרי חז"ל ח"ט ג' ע"ג

שם ח"ט, שבאג"מ ארוח חיד סי' ל"ט, והני"ך להתיר להניח ד"ת וספרי קודש הבלויים שאין בהם
שמות הקדושים במקום שמשם יקחם למחיקה ואבדו שם, אבל תנ"ך מקומות שירוד שיש שם
שמות הקדושים וכן סידורים אסור. אך סיים חשבונו בח"ל: שלמעשה תורב"י בה עם עוד גדולי
הפוסקים בא"י וגם מגדולי ראשי ישיבה וגם עם גדולי תורה והוראה מעדה הנהגית והתקדימים.
עב"ל. חידושי על דבר תשובה זו עם הגר"ש אג"ש (שנאמר ח"ס ושלום) הני"ך קול"ץ שליטיא
אמר שאין לסמוך ע"ז, וכן פסק הגר"ש אג"ש שליטיא. ודיבר לי הגר"ח קניבסקי שליטיא וראה שח"ט
הספר בהשערתו את ד"ט, ובאמת תשובה זו על"ע שח"ט כבר צווח האג"מ עצמו פעמים רבות
בהשערתו על דבר כתיבת פוסקים בחזמנת, כקבלות ובמתנות ממוסדות נראה שח"ט הני"ך ג' ר"ג,
ואם לדעתו מתיר למחוק ולאבד ד"ת, מרוד מעיד על עצמו שהוא נזהר ומזהיר שלא לכתוב פוסקים
וכדו בחזמנת ובח"ט. ובנו הגר"ש שליטיא בששאל לישב את הסתירה הנ"ל נשאר בצ"ע. ובתנ"ך
ורבינו, יש לציין שהיה גם בספרי התלמוד ומפרשי יש שמות שאינם נמחקים. וביותר, שהיה מקומות
את הני"ך לשינוש בדין גדול, והי' בדין נט"ף. ועי' בדר צבי חיד סי' ר"לא בדין איבד בדרך גרמא
בשאין שם ה'.

הגנינו וקננו, אוהבך בלוי'ג

משה פינישטיץ

הקודש הגר"ח קניבסקי גניו הקודש

בקבוקים שכתוב עליהן "ביצר להמנע מחילולי שבת" האם חייבים גניזה?

מ. שאלה: האם עיתונים חילוניים היום נקראים ספר מינים, ונ"מ שאם רואה שם שם
ה' (יקוק) שרופו, או שיש לקדוד שם ה' ואותו לנגח, ומאי"ך העיתון כי"כ טמא -
נימא שניתנו כן, ואם זרק לאשפה זרק.

שאלה: בקבוקי "סמפו" שכתוב על החריץ: "למניעת חילול שבת יש לפתוח את הסגור
לפני בניית השבת" האם חייבים לגנוז בגמר השימוש?

תשובה: יש לגנוז.

כמו כן ההוראות שעל גבי מכסה גביעי לכן, אשר בהם כתוב: "למניעת חילול שבת
יש להפריד את הגביעים מלפני השבת" האם חייבים גניזה? ישנם בקבוקי מיץ ענבים
שכתוב עליהם: "ברכתנו פרי הגפן". האם חייבים גניזה?

מא. שאלה: כתב הרמ"א (ויר"ד סוסי' רפ"ד) שיי"א שלא לכתוב רבוי חול בכתב אשרית
האם כשעברו ע"ז צריך לגנוז את הכתב אשרית? (היום כמתשב יש אפשרות לכתוב
כתב אשרית ממש. ומצוי שעושים פרסומות לדברי חול בכתב זה השאלה אם צריך
לגנוז כיתוב זה).

תשובה: שאלה זו צריכה לפנים, ואולי ראוי לגניזה. ואחר מהגדולים השיב דאפשר להקל
ולא לגנוזם.

תשובה: א"צ, ובמכתב אחד כתב לי שוב: המנהג להקל שאין בו קדושה.

ועצמו, והוראות למעשה הבאות לאפרושי מאיסורא, אינם בכלל דברי תורה, וכשם
שמות'ר לאמרום בבית הכסא - ולא רק מדין אפרושי מאיסורא - כי אם משום שלא נכתבו
לשם לימוד תורה, כי אם בדרך הנהגה, כך לגבי גניזה.

מב. שאלה: "משיב הרוח ומוריד הגשם" או "מוריד הטל" או "לא תרצח" כיתובים אלו
מותר לזרוקם לאשפה או שטעונים גניזה?

אולי אפשר להוסיף, נאמר ב"ש"י חמד" (מערכת כלל גימל כ"ג) בשם "משיב דבר"
סימן פ' בנידון עלי ההנהגות שמוטר לשורפן, משום דאין איסור לאבד כי אם כשכתבו על
דעת שהיה קיימן להשתמש בקדושתם, משא"כ כשמתחילה נעשו על דעת לאבדם, ככה"ג
אין שום איסור כלל, וכנ"ע מחד דשרי לאבדם בידים. וארובא - מצוה איכא. הוסיף על כך
ה"צ"ץ אליעזר" ח"ג סימן א', ועפ"י"ד ה"משיב דבר" צריך להיות לכאורה רמותר לאבד גם
כח"י של דברי תורה, כשכתובים מעיקרא על מנת לאבדן אח"כ, ויש לעיין.

תשובה: יתכן שצריך גניזה.

וענין "זרקח" רצ"ו, שכתב דמנהג אבותינו להאביל לחינוך עונה שכתוב עליה
הפסוק: "ה' נתן ו' נתן לשון למורים" אין בזה משום מחוק כתבי הקודש, ואמנם התשובה
תס"ז אסר לכתוב עליה שמות ה', רק שמות מלאכים. ונראה דמכיון שעומד למחיקה אין בו
איסור. אבל צריך צ"ע שמא אסור לבוותרם, ולהשליכם באשפה ורק לשרפם אולי מותר.

מג. שאלה: הרב כתב שיתכן וכיבוד כן שני מילים כגון "ברכתו שהכל" אינו חייב
גניזה, ומזה ש.ב.ג. הסיק שאם כתוב "ברכתו שהכל נהיה בדברו" שהוא כיתוב כן
ארבע מילים אי"כ יהיו חייבים לגנוז, רציתי לדעת האם באמת כך זה להלכה שהיכן
שכתוב "ברכתו שהכל נהיה בדברו" יהיה חייב גניזה.

וענין "זרקח" רצ"ו, שכתב דמנהג אבותינו להאביל לחינוך עונה שכתוב עליה
הפסוק: "ה' נתן ו' נתן לשון למורים" אין בזה משום מחוק כתבי הקודש, ואמנם התשובה
תס"ז אסר לכתוב עליה שמות ה', רק שמות מלאכים. ונראה דמכיון שעומד למחיקה אין בו
איסור. אבל צריך צ"ע שמא אסור לבוותרם, ולהשליכם באשפה ורק לשרפם אולי מותר.

תשובה: עי' חיד סי' רפ"ד סי"ב דפחות מג' (ח"א ד') תיבות אין לו דין כתיבה
פסוק וי"ל דהיה ב"ת. (תשובה זו הועתקה מקובץ מבקשי תורה)

וענין "זרקח" רצ"ו, שכתב דמנהג אבותינו להאביל לחינוך עונה שכתוב עליה
הפסוק: "ה' נתן ו' נתן לשון למורים" אין בזה משום מחוק כתבי הקודש, ואמנם התשובה
תס"ז אסר לכתוב עליה שמות ה', רק שמות מלאכים. ונראה דמכיון שעומד למחיקה אין בו
איסור. אבל צריך צ"ע שמא אסור לבוותרם, ולהשליכם באשפה ורק לשרפם אולי מותר.

נד. שאלה: הילדים מביאים מהגן ציורים של פרי"ש, כגון חיבת נח, אוהל א"א, חלום
יוסף, כלי המשכן וכדומה וכתוב למטה "פרשת נח" "חלום יוסף" "אוהל אברהם"
אכתי" - האם ציורים אלו טעונים גניזה או שאפשר לזרוקם לאשפה.

וענין "זרקח" רצ"ו, שכתב דמנהג אבותינו להאביל לחינוך עונה שכתוב עליה
הפסוק: "ה' נתן ו' נתן לשון למורים" אין בזה משום מחוק כתבי הקודש, ואמנם התשובה
תס"ז אסר לכתוב עליה שמות ה', רק שמות מלאכים. ונראה דמכיון שעומד למחיקה אין בו
איסור. אבל צריך צ"ע שמא אסור לבוותרם, ולהשליכם באשפה ורק לשרפם אולי מותר.

תשובה: א"צ והמתמיר ת"כ.

וענין "זרקח" רצ"ו, שכתב דמנהג אבותינו להאביל לחינוך עונה שכתוב עליה
הפסוק: "ה' נתן ו' נתן לשון למורים" אין בזה משום מחוק כתבי הקודש, ואמנם התשובה
תס"ז אסר לכתוב עליה שמות ה', רק שמות מלאכים. ונראה דמכיון שעומד למחיקה אין בו
איסור. אבל צריך צ"ע שמא אסור לבוותרם, ולהשליכם באשפה ורק לשרפם אולי מותר.

נז. שאלה: כשר"ת אג"מ ארוח חיד סי' ל"ט כתב, שר"ת שאין בהם שם ה' שכלו ואין
צורך בהם מותר לשלחם למיחזור גני' (היינו לטחון אותם לעשיית ני"י חרש) וא"צ
לגנוזם, ובדיק הסכמה מרבני א"י, האם כת"ר מסכים עימו?
תשובה: לא מסתבר.

קובץ אגרות
מ"א ס"ה

כתבי עת ובהם ד"ת לגניזתם

בענין העתנים שיש בהם רבדי תורה, והנה כבר צווחו קמאי על אלו שמרפטים ד"ת בעתנים שניתנים לבזיון, ע"י שד"ח מערכת הביץ כלל י"ב י"שהר אחרי קריאתם משלכם לאשפה זה ען פלילי ע"ש.

לענין הרן וראי לא שייך כאן ההיתר שצ"ל האחרונים - בענין הקורקטן, שהרי הקורקטן אינם עשויים לקראה אלא להגיהה, משא"כ בר"ד שגרפטים לקרא בהם ואין הברל בין אם עשויים לקראה לזמן ממושך לבין אם זה ליום או יומים.

אבל הגריצ"א בעין יצחק ארי"ח ס"ה ה"כ להוכיח בדעת הרמב"ם דלא חל קדושת כתבי הקדש אא"כ בין לקרש, וכך פסק הלכה למעשה, ואם התנה שאין כותתו לקרשו לא חל עליו קדושת כתבי הקדש, ויסוד לדבריו מהא רש"י מגילה בלוחות שירכן ללמד בהם יורים, ואח"כ רשאים למחוקם וכוונתן אותיות אחרות, ומשום האי טעמא לא חל קדושת כתבי הקדש עליהם והרי ליה כאלו התנה בפירוש שהרי דרין בכך.

ובמשא"ת בימין ס"י ק' כי רבד"ר שנהגו כך הר"ל כאלו התנו עליהם בתולה, חלי"ש יעוד אני אומר שכן שרגלות הוא לעשות כריכה לכל הספרים הרפטים ולחתך הגלגות אי"כ כל המרפס ארעמא דהכי הוא מרפס כדי לכרוך ולחתך. ע"ש.

ולפי"ז יש לרן דמסין תנוגים לא לנהוג קדושה בעתנים הר"ל כאלו התנו במפוש. שלמי האמור, לא חל עליהם קדושת כתיב. לפי"ז יש לרן שד"ת שגרפטים בעתנים שאין צריכים גיזה.

אולם להשליך לאשפה, כבר כתב בעין יצחק ולא גרע - גם אם התנה שלא יחול על זה רן כתבי הקדש - מרבירם שהשתמשו למצוה שאסור לבזותם.

והנה בשו"ע ארי"ח ס"י כ"א שני דעות, אי חוטי ציצית שנפסקו יכול לזרקן לאשפה - י"א דאף לאחר שנפסקו אין לנהוג בהן מנהג ביוון לזרוק במקום מנהג, נובשו"ע הרב יואע"פ שהלכה כסב"א הראשונה מ"מ המחמירים והמדקדקים במצוה תע"ב] ובמ"ב שם סק"ז לזרוקן בידים לאשפה אסור אך אם מתוך שלא גנן נזרקו ממילא אין לחוש לזה.

מ"מ אם הוא יודע המקום אשר בו נרפסו ד"ת וכ"ש אם הוא רואה את המאמר של ד"ת יש להחמיר בדבר.

העני כה דירוש"ת

יוסף של"י אלישיב